

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:

2025-12-17

Diarienummer:

MHN-2025-00545

Handläggare:

Hanna Leidholdt

Yttrande över detaljplan för Norra stadsparken, samråd

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat 21 januari 2026 till plan- och byggnadsnämnden.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplanen för Norra stadsparken i samrådsskede 5 december 2025 till 30 januari 2026.

Detaljplanen möjliggör en ny central stor park längs Fyrisån. Den kommer att ligga i årummet och fungera som en ny betydelsefull målpunkt för alla medborgare i Uppsala. Den har både plats för aktiviteter och möten, samt mer avskilda och rofyllda delar. Storleken på cirka fyra hektar gör att den ytmässigt klassas som en stadsdelspark, men dess läge och innehåll gör att den har attraktion för hela staden.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ett genomförande av detaljplan för stadsdelspark vid Fyrishov inte kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan. Därmed behöver en strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kapitlet inte genomföras.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen. Miljöförvaltningen har tagit hänsyn till barnperspektivet främst genom att granska buller, solljus, luftkvalitet och förorenad mark för att bidra till att säkerställa en god miljö att visats i. Ärendet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Strandskydd

För närvarande omfattas området inte av strandskydd, då området är detaljplanelagt. När en ny detaljplan tas fram återinträder strandskyddet automatiskt.

Strandskyddet kommer på nytt att upphävas genom en planbestämmelse inom större delen av planområdet, med stöd av det särskilda skälet att området redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Det område där strandskyddet upphävs omfattar ytor där campingverksamhet bedrivs idag, och utgörs av anlagda gräsytor, körytor, parkeringar och byggnader samt exempelvis beachvolleybollplaner och minigolf.

Strandskyddet upphävs inte för den vegetationstäta zonen längs åkanten där det finns naturvärden och potentiella livsmiljöer för olika arter. Det innebär att de naturvärden som är utpekade i de genomförda inventeringarna till stor del bevaras.

För att genomföra åtgärder i det strandnära området, som exempelvis anlägga bryggor kommer det att krävas dispens från strandskyddet.

Miljöförvaltningen instämmer i plan- och byggnadsnämndens bedömning gällande strandskydd inom detaljplanen och har inga synpunkter mot att strandskyddet upphävs inom de delar av området som kommer att utgöra parken. Miljöförvaltningen stödjer även plan- och byggnadsnämndens förslag om att bibehålla strandskyddet längs med åkanten för att skydda växt- och djurlivet.

Rekreation och friluftsliv

Miljöförvaltningen ser positivt på att rekreationsmöjligheterna stärks för boende i Svartbäcken och Tunabackar. Detta ligger i linje med Uppsalas parkplan och dess riktlinjer om närhet till stadsdelsparker.

Förorenad mark

Den 2018 utförda miljötekniska markundersökningen påvisar halter av metaller och/eller PAH över Naturvårdsverkets generella riktvärde för mindre känslig markanvändning (MKM) i tre punkter, belägna norr och söder om den befintliga badanläggningens västra del. De tre punkterna ligger inom området för en tidigare lertäkt som senare fyllts ut, enligt uppgift med rivningsmaterial från ett nedbrunnet tegelbruk. Det påträffas även föroreningar över Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) i andra provpunkter. Föroreningsutbredning är inte avgränsat varken i sid- eller djupled.

Miljöförvaltningen anser att det saknas analyser av PFAS inom området. Dessa ska ingå i den föreslagna kompletterande miljötekniska markundersökning. Utbredning av påträffade föroreningar ska avgränsas. Miljöförvaltningen bedömer att markanvändning inom planerat parkområde motsvarar Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) om inte en riskbedömning kan motivera annat. Därmed anser miljöförvaltningen att det föreligger ett åtgärdsbehov med anledning av de påträffade föroreningar inför att den planerade parken tas i anspråk.

Grundvatten

Planområdet ligger inom yttre vattenskyddsområdet. Inom planområdet varierar känslighetsklasserna enligt kommunens riskanalys för Uppsala- och Vattholmaåsnas tillrinningsområde mellan låg, måttlig och hög/extrem känslighet.

Ytvatten

Inom planområdet finns idag en hel del hårdgjorda körytor, parkeringsytor och byggnader i form av campingstugor. I och med detaljplanens genomförande omvandlas stora delar av området till ett grönområde och andelen hårdgjord yta minskar. I parken kommer både nya träd och planteringsytor att tillkomma. Detaljplanen innebär därmed att möjligheten att både fördröja och rena dagvattnet förbättras.

Inom parkens nordöstra del möjliggörs för en eller två mindre dagvattendammar för rening av vattnet från de intilliggande bostadsområdena Tunabackar och delar av Svartbäcken innan det släpps till Fyrisån.

Med tanke på att planens genomförande innebär att andelen grönytor ökar samt att en dagvattendamm föreslås inom området, kan planförslaget enligt planbeskrivningen förväntas ha en positiv påverkan på slutrecipientens status. Detaljplanen bedöms således inte medföra negativ påverkan recipientens möjlighet uppnå miljö kvalitetsnormerna.

Enligt skyfallskarteringen finns det lågpunkter inom planområdet samt i närheten, som riskerar att översvämmas vid extrema regn, se figur nedan. Värst drabbat är zonen närmast Fyrisån, den nordvästra delen av odlingslotterna, Fyrisfjäders badmintonhall samt delar av Fyrishovs badanläggning och idrottshallar. De värst drabbade områdena ligger utanför planområdet, men det kan finnas möjligheter att göra anpassningar i parken för att förbättra situationen. Exempelvis är det möjligt att genom höjdsättning av de nya ytorna leda om skyfallsvattnet så att det når ån, i stället för att rinna in på Fyrishovs område och längs Fyrisfjäders fasad som det gör idag. För att säkra de sekundära avrinningsvägarna ner till ån kan man behöva anlägga en trumma under gång- och cykelvägen. Andra befintliga rinnstråk och lågpunkter inom planområdet ska även i framtiden kunna leda skyfall mot ån och svämmas över.

Miljöförvaltningen anser att det behöver utredas om det föreligger risk att befintliga föroreningar från bland annat den med avfall fyllda lertäkten kan mobiliseras och sprids till grund- och dagvattnet på grund av planens genomförande. Dagvattendammarna behöver placeras respektive anläggas på ett sätt som förhindrar att vattnet från dammarna kan infiltrera till grundvattnet.

Luftföroreningar och buller

Miljöförvaltningen bedömer vidare att luftkvaliteten inom planområdet är god och att bullernivåerna från omgivande verksamheter och trafik är låga. Varken buller eller luftföroreningar bedöms därmed utgöra hinder för detaljplanens genomförande.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 17 december 2025
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Översiktskarta

Miljöförvaltningen

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Yttrande

Handläggare:
Hanna Leidholdt

Uppsala kommun
Plan- och byggnadsnämnden
753 75 UPPSALA

Yttrande över detaljplan för Norra stadsparken, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, diarienummer PBN 2023-000284.

Remisstid: 5 december 2025 till 30 januari 2026.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) har följande synpunkter på:

Strandskydd

Nämnden instämmer i plan- och byggnadsnämndens bedömning gällande strandskydd inom detaljplanen och har inga synpunkter mot att strandskyddet upphävs inom de delar av området som kommer att utgöra parken.

Nämnden vill framhålla vikten av att befintliga naturvärden beaktas (skyddsvärda träd, livsmiljöer för fåglar, fladdermöss och utter) vid detaljplanens genomförande. Naturvärdena är främst knutna till området i anslutning till Fyrisån och angränsande skogspartier. Nämnden ser därför positivt på att den vegetationstäta zonen närmast ån bevaras och att strandskyddet inte upphävs inom detta område.

Rekreation och friluftsliv

Nämnden ser positivt på att rekreationsmöjligheterna stärks för boende i Svartbäcken och Tunabackar. Detta ligger i linje med Uppsalas parkplan och dess riktlinjer om närhet till stadsdelsparker.

Förorenad mark

Nämnden anser att det saknas analyser av PFAS inom området. Dessa ska ingå i den föreslagna kompletterande miljötekniska markundersökning. Utbredning av påträffade föroreningar ska avgränsas. Nämnden bedömer att markanvändning inom planerat parkområde motsvarar Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) om inte en riskbedömning kan motivera annat. Därmed anser nämnden att det föreligger ett åtgärdsbehov med anledning av de påträffade

föroreningar inför att den planerade parken tas i anspråk.

Ytvatten

Nämnden anser att det behöver utredas om det föreligger risk att befintliga föroreningar från bland annat den med avfall fyllda lertäkten kan mobiliseras och sprids till grund- och dagvattnet på grund av planens genomförande. Dagvattendammarna behöver placeras respektive anläggas på ett sätt som förhindrar att vattnet från dammarna kan infiltrera till grundvattnet.

Hållbar utveckling

Förnybara resurser och giftfria material ska användas i så stor utsträckning som möjligt för att bidra till möjligheten att uppnå en hållbar och långsiktig utveckling i Uppsala kommun samt för att Sveriges miljömål ska uppnås. Exempel på detta kan vara att förnybara energikällor används för energiförsörjning, att giftfria och klimatvänliga material används i dess uppbyggnad och att gröna ytor skapas med lokalt förekommande arter som kan bidra till en ökad biodiversitet.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
nämndsekreterare

Översiktskarta Detaljplan för Norra stadsparken

Figur 1. Illustrationsplan Norra Stadsparken Fyrishov. På illustrationen syns de olika planerade funktionerna med central park, strandpark, å-stråk, odlingsområde, lekplats och dagvattenpark. Framtagen av White arkitekter AB.